

№07-08 (102)
ліпень
жнівень-2010

БЕЛАРУСЫ Ў СВЕЦЕ

ІНФАРМАЦЫЙНЫ БЮЛЕТЭНЬ

У НУМАРЫ:

ПРАМЕНЬ НАДЗЕІ

Працяг на стар. 5

“БОЙНЯ №5” КУРТА ВОНЭГУТА ПА-БЕЛАРУСКУ

Працяг на стар. 4

ВЫЙШАЎ ЧАРГОВЫ “КНІГАНОША”

Працяг на стар. 5

БЕЛАРУСКІ БРЭНД У КАНАДЗЕ

Працяг на стар. 3

“АБ’ЯДНОЎВАЕ НАС ТОЛЬКІ ПАДАБЕНСТВА ЛЁСУ”

Працяг на стар. 8

СТВОРАНЫ ФОНД “VILLA SOKRATES”

Працяг на стар. 2

ВЕЧАР БЕЛАРУСКАЙ ЛІТАРАТУРЫ Ў ПРАЗЕ

Працяг на стар. 2

ЖЫВАЯ ВАРОНА І БЕЛЫ КРУМКАЧ

Працяг на стар. 6

ГОЛАС БЕЛАРУСІ Ў СЕВАСТОПАЛІ

Працяг на стар. 7

Геніюш вярнулася ў Вімперк

Сляды лёсу Ларысы і Яна Геніюшаў зноў знайдзеныя ў чэшскім мястечку Вімперк. Напярэдадні 100-гадовага юбілею паэткі ў адной з вежаў замку тут адкрылася выставка пад назвай “Ларыса Геніюш: паэтка адвагі і надзеі”.

Пераезд Геніюшаў з Прагі ў Вімперк пад канец 1947 года не быў іх уласным рашэннем. Ад 1945 года савецкія ўлады дабіваліся выдання Геніюшаў, ставячы ім у віну “антысавецкую нацыяналістычную дзеянасць” падчас вайны. Калі паэтка не паддалася на ўгаворы аб пераездзе, пачаліся спробы яе фізічнага выкрадання. Геніюш у адчай піша ліст з просьбай аб абароне на імя презідэнта Эдварда Бэнэша, а таксама амерыканскага пасла ў Празе Лорэнса Стэйнгарта. Заступніцтва гэтых асобаў

падараўала ім яшчэ некалькі гадоўволі. У 1947 годзе ўся сям'я атрымала грамадзянства Чэхаславаччыны, а доктара Геніюша перавялі далей з Прагі ў той самы Вімперк.

Па Геніюшаў прыйшлі ў іх вімперскую кватэру 5 сакавіка 1948 года, усяго праз некалькі дзён пасля змены ўлады ў Чэхаславаччыне. Мужа і жонку пасадзілі пад арышт у адной з вежаў Вімперскага замка.

Калі пра лёс сям'і Геніюшаў даведаўся кашталян замка Антанін Дворжак, ён вырашыў, што сляды іх трагічнай гісторыі будуць адноўленыя. Уважліва прачытаўши мемуары паэткі ды апытаўши найстарэйшых жыхароў мястечка, ён здолеў вызначыць, у якім памяшканні трymалі паэтку пасля арышту. Гэтую камеру наведалі ўдзельнікі экспкурсіі

ў дзень адкрыцця выставы.

Сярод экспанатаў выставы ўпершыню былі прадстаўленыя грамадскасці пратаколы допытаў, знайдзеныя ў Нацыянальным архіве Чэхіі. Гэта вынік карпатлівой даследчыцкай працы беларусіткі Францішкі Сокалавай, якая была аўтаркай канцепцыі выставы. У вежы замка прагучала і новапераціраваны ёю на чэшскую мову верш Геніюш той павеннай пары “Чужая хвоі”.

Сваё слова сказаў і беларускія літаратары Андрэй Хадановіч, Барыс Пятровіч.

Намеснік старасты Вімперка Багуміл Петрашэк парадаваў беларусаў такой высновай: “Дагэтуль не так шмат людзей міжнароднага маштабу жыло ў нашым малым Вімперку. Цяпер мы ведаем, што тут была Ларыса Геніюш...”

Паводле “Радыё Свабода”

БЕЛАРУСЫ КАНАДЫ АДЗНАЧЫЛІ 100-ГОДДЗЕ З ДНЯ НАРАДЖЭННЯ АЛЯКСЕЯ ГРЫЦУКА

Беларуская грамада Канады з ліпеня адзначыла 100-гадовы юбілей з дня нараджэння аднаго з “бацькаў” Згуртавання беларусаў Канады Аляксея Грыцука.

Магістр Варшаўскага ўніверсітэта, у гады вайны Аляксей Грыцук стварыў на Белаосточчыне больш за 80 беларускіх школ, а ў выгнанні ў Канадзе адразу пасля прыезду актыўна ўключыўся ў беларускае жыццё, многія гады быў старшынём Згуртавання беларусаў Канады і радным БНР. Усё жыццё любіў паэзію і напісаў адну з найлепшых дысертаций, прысвеченых М. Багдановічу, якую, аднак, не паспеў абараніць (памёр А. Грыцук 30 траўня 1976 г.).

Акурат з ліпеня, у дзень ягона-га нараджэння, у Кінгстан, Антарыё, прыехалі беларусы з Таронта і Атавы.

Паніхіду па слаўным беларусу правёў Уладыка Святаслаў, Наваградскі і Паўночна-Амерыканскі япіскап.

Каля помніка выступілі старшыня Рады БНР, блізкая сяброўка сям'і Грыцукоў сп-ня Івонка Сурвілла, га-наровы сябра ЗБК пісьменніца Вольга Іпатава, а таксама ўдава А. Грыцука, аўтарка кнігі “Мы стваралі сваю Беларусь” Вольга Грыцук.

Старшыня Згуртавання Валянціна Шаўчэнка і кіраунічка гурта “Яваро-вия людзі” Віялета Кавалёва зачаравалі прысутных цудоўнымі беларускімі песнямі, якія яны выканалі ў хаце Гры-цукоў.

Ю. Трубец

Ад рэдакцыі:

У серыі “Бібліятэка Бацькаўшчыны” была выдадзеная кніга ўспамінаў жонкі Аляксея Грыцука Вольгі пад назвай “Мы стваралі сваю Беларусь: жыццё і дзейнасць Аляксея Грыцука”. Праз эмацыіныя, жыццёвыя, пяшчотныя ўспаміны закаханай жонкі надзвычай яскрава і поўна раскрывае ўса-постаць аднаго з найвыбітнейшых дзеячаў беларускага замежжа. Акра-

мя таго, у кнізе змешчаныя артыкулы, эсэ, урыўкі з дысертациі Аляксея Гры-цука, успаміны пра яго, лістуванне. Кніга выклікала вялікую цікаўнасць у чытачоў. Каштоўнасць яе не толькі ў тым, што яна дае звесткі пра асобу Аляксея Грыцука, - у кнізе распавядаета пра беларускае жыццё ў Канадзе, найважнейшыя падзеі з гісторыі беларускай грамады ў Таронта, сведкам якіх была Вольга Грыцук.

ВЕЧАР БЕЛАРУСКАЙ ЛІТАРАТУРЫ Ў ПРАЗЕ

Вялікі вечар маладой беларускай літаратуры ў гонар 100-гадовага юбілею Ларысы Геніюш адбыўся 9 жніўня, у дзень нараджэння беларускай паэткі, у пражскай кавярні Krasný ztraty. Мерапрыемства ладзілася РГА “Беларускі ПЭН-Цэнтр” пры падтрым-цы Міжнароднага аб'яднання “Грамадзянская Беларусь”.

У якасці вядоўцы вечарыны выступіў Андрэй Хадановіч.

Удзел у імпрэзе ўзялі фіналісты і

прызёры конкурсу Беларускага ПЭН-Цэнтра, прысвечанага юбілею славутай беларускай паэткі: Ася Волкава, Антон Рудак, Сяргей Календа, Юлія Аляксенка, Кацярына Макарэвіч, Юлія Ка-чан, Алесь Емяльянаў, Кірыл Дубоўскі і іншыя.

Пераможцы мінулагоднія конкурсу маладых літаратараў імя Карла-са Шэрмана Уладзія Лянкевіч, Алены Пятровіч, Віталь Рыжкоў, Кацярына Зыкава, Павел Анціпаў презентавалі

зборнік арыгінальных і пераклад-ных твораў “Святая праўда ды іншыя казкі”, які - нечувана для кніг такога формату - амаль цалкам быў раскуплены ў Беларусі.

Таксама ў межах вечарыны адбы-лася першая презентацыя зборніку вершаў пражска-беларускага паэта Максіма Шчура “Амальгама”.

Перад публікай выступілі два яскравыя празаікі - Павал Касцюковіч і Барыс Пятровіч.

Паводле інфармацыі
Беларускага ПЭН-Цэнтра

СТВОРАНЫ ФОНД “VILLA SOKRATES”

12-я беларускія трывалогі – апошніяе мерапрыемства, якое ладзілася згуртаваннем “Villa Sokrates”. У далейшым арганізацыяй трывалогаў мае займацца новаствораны фонд “Villa Sokrates”, які заснавалі Сакрат Яновіч, Лёнік Тарасевіч, Юрка Хмялеўскі і Павал Грэс.

Фонд, па словах Юркі Хмялеўскага,

мае на мэце захаваць творчую спадчыну Сакрата Яновіча: “Фонд ство-раны для таго, каб збіраць усё тое, што на працягу свайго доўгага жыцця прыдбаў у культуры і літаратуры Сак-рат Яновіч. Гэты фонд, на нашу дум-ку, мусіць быць культурным цэнтрам. Сакрат Яновіч перадаў ва ўласнасць фонду свой дом, і ў гэтым доме мы хо-

чам зрабіць асяродак беларускай куль-туры. Ён таксама мусіць быць цэнтрам культурнай адукацыі”.

Інфармацыя пра старэнне фонду была агучаная падчас адкрыцця 12-х беларускіх трывалогаў, якія трады-цыйна праходзяць у Лапічах. Тут жа ў Лапічах з’явілася шыльда з надпісам “Вуліца Сакрата Яновіча”.

Паводле “Радыё Рацыя”

БЕЛАРУСКІ БРЭНД У КАНАДЗЕ

"Я спадзяюся, што знаёмыства канадцаў з беларускай культурай і літаратурай узбагаціць канадскую культуру. Вось дзеля гэтага я тут". Так кажа пра свою самаадданую дзейнасць на чужыне эмігрантка з Беларусі, шырока вядомая ціпер у беларускім замежжы і на Бацькаўшчыне беларуская мастачка, дызайнер, пісьменніца Ірына Варабей з Таронта.

Свой дадзены Богам талент і мастацкі густ Ірына найбольш ярка выявіла ў мастацтве вышыванкі. Ірына з'яўляецца сябрам Таронтаўскай гільдыі вышывальніц і Канадскай асацыяцыі вышывальніц.

У Таронта штогод праводзіцца найбуйнейшы ў свеце фестываль рукадзелля "CreativFestival", на які з'язджаюцца мастакі, дызайнеры, камерсанты з усіх Амерыкі і Еўропы. Ірына заўжды прыйдула туды ў якасці наведвальніцы. А вось у мінулым годзе яна ўпершыню брала ўдзел у фестывалі як непасрэдная ўдзельніца, майстрыха-дизайнер. Адбылося гэта дзякуючы таму, што Ірына пачала супрацоўнічаць з вядомым ў гэтай галіне мастацтва канадскім часопісам "A Needle Pulling Thread", гэтае выдэнне яна і прадстаўляла на Фестывалі. І найболыш важна тое, што калекцыя вышыванак Ірыны выстаўлялася пад яе персанальным брэндам "Spirit of Belarus" ("Дух Беларусі").

Усе працы Ірыны заснаваныя на беларускіх вобразах і традыцыйных арнаментах. Яна не толькі вышывае, але і сама распрацоўвае схемы, па якіх робяцца вышыўкі. Звычайна вышывальніцы карыстаюцца гатовымі схемамі, якія можна набыць у крамах. Ірыну непакоіла тое, што ў гэтых крамах можна пабачыць схемы на розныя сюжэты, але сярод іх німа нічога беларускага, хаця вышыванка з'яўляецца харэктэрнаю асаблівасцю беларускай культурнай традыцыі. Яна марыцца пра тое, каб белару-

ская тэма набыла папулярнасць сярод вышывальніц, але дзеля гэтага, на яе думку, патрэбна стварыць устойлівы візуальны беларускі вобраз, і ім цалкам можа

Needle Pulling Thread" паведаміла сваім чытачам, што ў восеньскім нумары будуць змешчаныя новыя прыгабныя схемы

вышиванак ад
Ірыны
Варабей.

Сама
Ірына так
ацэньвае
свае праекты
пад ат-
мисловым
беларускім
брэндам

"Spirit of Belarus":

"Мае

работы -

гэта толькі

спроба пра-
весці пер-
шую выведку

у гэтым моры
сучаснага вы-
шывальнага

мастакта,

улучыць у яго
беларускую ад-
метнасць,

каб

свет яе заўажыў,
ацаніў,
прыняў у свою супольнасць.

Я ведаю, што за мной
прыйдуць іншыя, больш
таленавітые, творчыя, мала-
дые і дзёркі - і давядуць

свету, што вышывальніцкая

Беларусь жыве.

Ёй ёсьць
што паказаць: цудоўныя
па прыгажосці, фанта-
стычныя па складанасці,
мудрагелістыя ды загадкавыя

і ў той жа час асвечаныя ўсім

духоўным жыццём нашых

продкаў - нашы беларускія

арнаменты. Тут бязмежнае

поле для даследаванняў
навукоўцам, а нам, майстры-
хам (майстрам), - для нат-
хнення ды рэалізацыі сваіх
творчых памкненняў. Да-
войце падымем наш брэнд
так высока, каб яго сапраўды
было відаць адусюль!"

Больш падрабязную ін-
фармацыю пра Ірыну Ва-
рабей і яе працы можна па-
глядзець у інтэрнэце на яе
асабістым сайце і сайце на-
званага ў артыкуле часопіса:

<http://iv.belaruscanada.com/emb.bel.ph.html>

<http://iv.belaruscanada.com/emb.bel.1.html>

www.aneedlepullingthread.com/ - сайт часопіса.

Паводле Ганны Сурмац,
Нью-Ёрк

Выставка РЭПРАДУКЦЫЙ КАРЦІН НАПАЛЕОНА ОРДЫ ВА УРУГВАІ

Выставка рэпрадукцый карцін беларускага мастака Напалеона Орды адкрылася 25 ліпеня ў горадзе Сан-Хаўер ва Усходній Рэспубліцы Уругвай.

Урачыстая презентацыя мерапрыемства прыйшла ў музее "Белы дом". 28 унікальных мастацкіх вобразаў Беларусі XIX стагоддзя размясціліся ў выставочных залах уругвайскага музея. Рэпрадукцыі карцін Напалеона Орды дэманстраваліся ў суправаджэнні экспазіцыі прадметаў нацыянальна-прыкладнога мастакства Беларусі: вырабамі з лёну, керамікі і саломкі.

Сумеснае мерапрыемства амбасады Беларусі ў Аргенціне і музея "Белы дом" прымеркаванае да святкавання 97-годдзя з дня ўтварэння горада Сан-Хаўер, у заснаванне і развіццё якога зрабілі ўнёсак этнічныя беларусы.

Раней паказ рэпрадукцый карцін Напалеона Орды з поспехам адбыўся ў аргенцінскіх правінцыях Буэнас-Айрэс, Місёнэс і Чака.

Паводле "БЕЛТА"

“БОЙНЯ №5” КУРТА ВОНЭГУТА ПА-БЕЛАРУСКУ

У свеце беларускай перакладнай літаратуры – папаўненне. Нядаўна ўбачыў свет раман амерыканскага пісьменніка Курта Вонэгута “Бойня №5” або Крыжовы паход дзетак” у перакладзе на беларускую мову Паўла Касцюковіча. Гэтая кніга стала першай у адмыслова зачыненай Згуртаваннем беларусаў свету “Бацькаўшчына” падсерыі “Пераклады” серыі “Бібліятэка Бацькаўшчыны”.

Літаратура са сметніка

Можна сказаць, што беларускі пераклад Вонэгута з'явіўся на свет дзякуючы шчасліваму выпадку. Справа ў тым, што Павал Касцюковіч у свой час працаў ахоўнікам у Ізраілі ў адным з раёнаў Ерусаліма, дзе зазвычай селіцца інтэлігенцыя єўрапейскага падданства. Сметнікі ў тым раёне таксама інтэлігенція. Каля іх часта можна знайсці добрую кнігу. Так, аднойчы Павал знайшоў “Сідхартху” німецкага пісьменніка Германа Гесэ па-англійску. Паколькі тады ён хацеў перакласіці вялікі літаратурны твор, дык узяў раман з сабою. Але ад задумы адмовіўся, знайшоўши літаральна на наступны дзень ля таго ж сметніка “Бойню №5” Курта Вонэгута. “Я палічыў гэта шчаслівым знакам, – гаворыць перакладчык, – і ўзяўся за пераклад менавіта гэтай, у арыгінале англамоўнай, кнігі”.

Цяжкасці перакладу

Самай галоўнай цяжкасцю падчас перакладу, па словах Паўла Касцюковіча, было перамагчы ў сабе пісьменніка і “зрабіць менавіта пераклад, а не свой уласны твор”. Пэўны час Павал нават думаў стварыць свой уласны раман на падставе “Бойні №5”, але ўсё ж адмовіўся ад гэтай ідэі. Пе-

ракладчык такі перамог! А ўсе разагі над творам Вонэгута Павел Касцюковіч увасобіў у паслямове ад перакладніка пад называй “Мой франтавы таварыш Курт Вонэгут”.

Што тыхыцца тэхнічных асаблівасцяў перакладу, то тут Паўлу пашчасціла. Ён працаў ахоўнікам ў ешыве, куды прыезджала шмат амерыканскіх яўрэй, карэнных нью-ёркцаў. Яны і дапамагалі даць рады моўным цяжкасцям.

Пра што і для каго кніга

Раман “Бойня №5” або Крыжовы паход дзетак” напісаны Куртам Вонэгутам у 1969 годзе. Гэта аўтабіографічны твор пра бамбардаванне Дрэздэна пад-

час Другой сусветнай вайны.

У 1944 годзе Курт Вонэгут, які добрахвотна ўступіў у шэрагі ўзброеных сіл ЗША, трапіў у палон і быў накіраваны ў Дрэздэн, дзе разам з іншымі ваеннапалоннымі працаўаў на заводзе па выпрацоўцы соладавага сіроду для цяжарных жанчын.

13-14 лютага 1945 года Вонэгут стаў сведкам бамбардавання Дрэздэна войскамі саюзнікаў. Ён трапіў у лік тых сямі амерыканскіх ваеннапалонных, якім пашчасціла выжыць у той дзень. З прычыны, што Дрэздэн не быў стратэгічна важным аб'ектам, бамбасовішчаў там амаль не было, таму ваеннапалонных замыкалі ў гардской скатабойні №5, а падчас бамбёжак спускалі іх у падвал з мяснымі тушамі. Цудам пазбегнуўшы смерці, Вонэгут напоўніцу зведаў жахі вайны, калі разам з іншымі ваеннапалоннымі быў вымушаны разбіраць руіны і выцягваць з-пад абломкаў тысячи трупаў.

Курт Вонэгут быў вызвалены Чырвонай арміяй у 1945 годзе.

Выступаючы супраць фашизму, Вонэгут пры гэтым лічыў, што бамбардаванне Дрэздэна не было выкліканы ваеннай неабходнасцю. Большасць людзей, якія загінулі падчас гэтай аперациі, былі мірнымі жыхарамі.

“Бойня №5” – антываенны раман, напісаны, па вызначэнні самога Вонэгута, у “тэлеграфічна-пызафрэнічным стылі”. У першыя гады пасля выходу раман зазнаваў цензуру ў ЗША.

На думку перакладчыка, “Бойня №5” будзе цікавай кожнаму, каму блізкая сусветная класіка XX стагоддзя, а таксама аматарамі навуковай фантастыкі.

*Інфармацыйны цэнтр
МГА “ЗБС “Бацькаўшчына”*

ШЫЛЬДА ЛАРЫСЫ ГЕНІЮШ У ПРАЗЕ ПАКУЛЬ НЕ З'ЯВІЛАСЯ

Да дня нараджэння Ларысы Геніюш у яе 100-гадовы юбілей не ўдалося ўсталяваць мемарыяльную шыльду на доме, у якім паэтка жыла ў Празе. Уладальнік дома нечакана адмовіўся ад ранейшай згоды на размяшчэнне на сцяне будынка мемарыяльнай дошкі.

Старшыня грамадскага камітэту па святкаванні 100-годдзя Ларысы Геніюш Міхась Скобла паведаміў, што знайшоўся іншы варыянт, дзе можна размясціць памятную шыльду.

“Уладальнік дома сапраўды адмовіўся – адклікаў сваю згоду, – сказаў Міхась Скобла. – Але насупраць

дому ёсць такі прыгожы скверык, і ў гэтым скверыку ўсталяваныя такія бетонныя стэлы, на якіх абліспотна нічога не змешчана. Як быццам адмыслова гэтыя стэлы падрыхтаваныя для нейкіх шыльдаў. Існуе пакуль што вусная дамова з кіраўніцтвам гэтага раёну Прагі, што на адной са стэлаў будзе размешчаная гэтая шыльда”.

Аднак і гэты варыянт немагчыма реалізаваць у найбліжэйшы час, бо згодна з чэшскім заканадаўствам для тагоі справы трэба мець шэраг дазволаў – перадусім гардской архітэктурнай

рады. Гэтыя дазволы можна атрымаць не раней чым у сярэдзіне восені.

Нагадаем, Згуртаваннем беларусаў свету “Бацькаўшчына” сумесна з беларускай суполкай “Скарэна” (Прага, Чехія) быў праведзены адмысловы конкурс эсцыаў мемарыяльнай шыльды ў гонар Ларысы Геніюш. Па выніках конкурсу пераможцамі стаў скульптар Генік Лойка. Меркавалася, што памятная шыльда, адлітая па ягоным эсцызе, будзе ўсталяваная ў Празе на доме, дзе жыла Ларыса Геніюш, 9 жніўня, у дзень нараджэння паэткі.

Паводле “Радыё Рацыя”

ПРАМЕНЬ НАДЗЕІ

Падобна да таго, што беларускія ўлады пачулі нарэшце голас “Бацькаўшчыны” і павярнуліся тварам да беларусаў замежжа.

Створаны Кансультатывы савет па спраўах беларусаў замежжа, у першым пасяджэнні якога брала ўдзел старшыня Рады МГА “ЗБС “Бацькаўшчына” Ніна Шыдлоўская. На гэтым пасяджэнні амбяркоўвалася выкананне Плана мерапрыемстваў па рэалізацыі крытычных заўваг і прапановаў, выказаных удзельнікамі V З'езда беларусаў свету. Само існаванне гэтага плану ўжо шмат пра што гаворыла.

На tym самым пасяджэнні міністр культуры Павел Латушка абвесціў пра планы па стварэнні Інстытута культуры Беларусі, які ў tym ліку будзе займацца падтрымкай арганізацый дыяспары, а таксама пра намер стварыць у замежжы пяць цэнтраў культуры Беларусі. У наступным годзе запланавана правядзенне Фестывалю беларусаў замежжа. І нарэшце ўзноўленая праца над праектам Закона аб беларусах замежжа.

Акрамя пытанняў, што яшчэ знаходзяцца ў стадыі планаў і распрацоўак, ёсьць і адзін практичны крок. Па даручэнні Аляксандра Лукашэнкі аказаная дапамога Рыжскай беларускай школе ў Латвіі. Як паведамляе БЕЛТА, 25 жніўня грузавікі з мэблём і аbstaliam-

ваннем накіраваліся з Мінска ў беларускую школу ў Рызе.

Нарэшце школа атрымала такую патрэбную і доўгачаканую дзяржаўную дапамогу! Спадзяємся, гэты першы крок будзе мець працяг.

Хатыня навырашаных пытанняў вельмі шмат, заўважныя пазітыўныя тэндэнцыі ў супрацы дзяржаўных органаў Беларусі і беларускай дыяспары. Не апошнюю ролю ў гэтым адыграла і шматгадовая праца “Бацькаўшчыны”.

На сайце МГА “ЗБС “Бацькаўшчына” створаны новы раздел, прысвечаны беларускаму школьніцтву ў замежжы, дзе падаюцца звесткі пра беларускія школы за мяжой. Па нашай інфармацыі, на сённяшні дзень такія школы дзейнічаюць у Латвії, Літве, Польшчы. Бліжэйшым часам мусіць распачаць працу беларуская нядзельная школа ў Таліне.

Дзеля ўсталявання больш шчыльных кантактаў і спрыяння ў арганізацыі дапамогі просім беларускія суполкі, якія маюць інфармацыю пра іншыя беларускія школы, класы, садкі ў замежжы, у tym ліку нядзельнія, або пра планы па іх стварэнні ў найбліжэйшай перспектыве, даслаць звесткі на электронную скрынку zbsb@tut.by або паведаміць па тэлефоне: +375 17 200 70 27.

Інфармацыйны цэнтр
МГА “ЗБС “Бацькаўшчына”

ВЫЙШАЎ ЧАРГОВЫ “КНІГАНОША”

Выйшаў чацвёрты нумар літаратурнага бюлетэня “Кніганоша”. У рубрыцы “Аўтограф” уваже чытачоў прадстаўленая гутарка з вядомым беларускім філософам і літаратурным крытыкам Валянцінам Акудовічам, чый юбілей незвычайнім чынам адсвятковалі прыхільнікі яго творчасці ў чэрвені.

Пра тое, ці можна нарадзіцца пісьменнікам, пра свой шлях да жанру эсэ, а таксама пра новую кніжную серию выдавецтва “Логвінаў” расказвае ў сваім інтэрв’ю В. Акудовіч.

Сярод больш чым 30 кніг, пра якія вядзеца гаворка на старонках бюлетэня, аматары добра га чытаў знойдуць анатацыі як на кніжных навінкі гэтага года (“Папулярная музика з Вітулы” Мікаэля Ніемі, Выбраныя творы Казіміра Свяяка, “Яська і конік ягоны Грыўка” Юрія Усціновіча, “Лісты да запатрабавання” Генадзя Бураўкіна і інш.), так і на літаратурных творы, якія ў той ці іншай ступені ўжо знайшли свой шлях да чытача (“Беларускія Аляксандрыя, Троя, Трышчан”, двухтомнік

твораў Збігнева Герберта, “Рыцары і дойліды Гародні” Алеся Краўцэвіча, альманах “Асоба і час” і інш.).

Гэтым разам у рубрыцы “Погляд” чытачы маюць магчымасць азнаёміцца з артыкуламі пра новую кнігу Сяргея Астраўца “Каты Ёзафа Ратынгера: апавяданні, эсэ, рэпартажы з Горадні”, а таксама пра “Трыпціць тэкстай” Дэмітрыя Плакса.

Нагадаем, што бюлетэнь “Кніганоша” заснаваны Саюзам беларускіх пісьменнікаў і Згуртаваннем беларусаў свету “Бацькаўшчына”. З мэтай пашырэння інфармацыі пра беларускамоўны друк бюлетэнь рассылаецца ў электронным варыянце на 602 адрасы і ў папяровым варыянце на 220 адрасоў: па грамадскіх бібліятэках і бібліятэках пры навучальных установах па ўсёй Беларусі, а таксама па асяродках беларускай дыяспары, беларускіх бібліятэках і кафедрах ВНУ замежжа, зацікаўленых асабах.

Спампаваць бюлетэнь “Кніганоша” можна на сайце zbsb.org.

Інфармацыйны цэнтр
МГА “ЗБС “Бацькаўшчына”

БЕЛАРУСКІ КАЛЯНДАР ПАМЯТНЫХ ДАТ НА ВЕРАСЕНЬ 2010 ГОДА

1 верасня – 95 гадоў таму, у 1915-м, нарадзіўся Масей Сяднёў (1915–2001), літаратар, вязень савецкага канцлагера, дзеяч эміграцыі ў Нямеччыне і ЗША.

3 верасня – 50 гадоў таму, у 1960-м, памёр Міхась Васілёк (сапр. Касцевіч, 1905–1960), паэт, актыўіст Беларускай Сацыял-Дэмакратычнай Грамады, Таварыства Беларускай Школы.

3 верасня – 20 гадоў таму, у 1990-м, памёр Міхась Дубянецкі (1927–1990), грамадскі дзеяч, кнігавыдавец, перакладчык.

7 верасня – 20 гадоў таму, у 1990-м, у Полацку адкрыўся музей беларускага книгадрукавання.

8 верасня – Дзень беларускай вайсковай славы.

8 верасня (ці 9 лістапада) – 55 гадоў таму, у 1955-м, памёр Уладзіслаў Паўлюкоўскі (1895–1955), пісьменнік, этнограф, мастак.

10 верасня – 20 гадоў таму, у 1990-м, у Мінску прайшла ўстаноўчая канферэнцыя МГА “Згуртаванне беларусаў свету “Бацькаўшчына”.

10 верасня – 20 гадоў таму, у 1990-м, памёр Міхась Саўка (1927–1990), беларускі і бельгійскі мастак-рэстаўратар, мастацтвазнаўца, археолаг.

11 верасня – 145 гадоў таму, у 1835-м, нарадзіўся Ян Райніс (сапр. Пліекшанс, 1865–1929), латышскі грамадскі дзеяч, паэт, драматург, перакладчык. Абараняў інтарэсы беларусаў Латвіі, спрыяў беларускай адукацыі і культуры.

14 верасня – 10 гадоў таму, у 2000-м, у г. Сомерсэт (Нью-Джэрсі) памерла Галіна Русак (дзяв. Родзька, 1930–2000), мастачка, дзяячка эміграцыі ў ЗША.

14 верасня – 10 гадоў таму, у 2000-м, памёр Ежы Гедройц (1906–2000), грамадскі дзеяч, рэдактар польскага часопіса “Культура”, актыўна спрыяў развіццю беларускай науکі і культуры.

16 верасня – 90 гадоў таму, у 1920-м, у Навагрудку заснаваны дом-музей Адама Міцкевіча.

20 верасня – 65 гадоў таму, у 1945-м, у Мінску адкрыўся музей Янкі Купалы.

20 верасня – 60 гадоў таму, у 1950-м, у Нью-Ёрку выйшаў першы нумар газеты “Беларус”.

21 верасня – 35 гадоў таму, у 1975-м, памёр Міхась Лынкоў (1899–1975), празаік, літаратуразнаўец, акаадэмік.

22 верасня – 160 гадоў таму, у 1850-м, памёр Францішак Дзеружынскі (1779–1850), рэлігійны дзеяч, адзін з пачынальнікаў вышэйшай адукацыі і сістэмы ў ЗША.

25 верасня – 45 гадоў таму, у 1965-м, у г. Гильдэсгайм (Ніжняя Саксонія, Нямеччына) памёр Міхась Маскалік (1903–1965), грэка-каталіцкі святар, навуковец.

26 верасня – 120 гадоў таму, у 1890-м, нарадзіўся Іосіф Мацюкевіч (1890–1938), мовазнавец.

ЖЫВАЯ ВАРОНА І БЕЛЫ КРУМКАЧ

Гэта не казка, як можа падацца з назвы, а рэальна гісторыя. Гісторыя пра чалавека, дзякуючы якому вядомы мядзведзік Алана Мілна загаварыў пабеларуску ў кнізе "Віня-Пых". Размова пра беларускага літаратара, перакладчыка і выдаўца Вітала Воранава.

Жывой варонай называецца блог Вітала ў Life Journal'e. Ёсьць у яго і сваё гніздо (www.voranau.com), як у сапрауднай вароны. Такая прыхильнасць да гэтай птушкі, па словах Вітала, нікага схаванага сэнсу не нясе. Гэта проста выкарыстанне прозвішча ў якасці брэнду. Як падаецца, зусім нядрэннае выкарыстанне.

На працягуту больш як 7 гадоў спадар Воранаў з'яўляецца старшынём Беларускага культурна-асветніцкага цэнтра ў Познані. Асноўным кірункам дзейнасці цэнтра сёння з'яўляецца выданне кніг. На маё пытанне, чаму так атрымалася, Віталь адказвае: "Мы прыйшлі да гэтага шляхам натуральнай эвалюцыі. Беларускі цэнтр у Познані дзейнічае дзесяці з 2003 года. За гэты час мы зразумелі, што выданне кніг - гэта ці не самая плённая дзейнасць на карысць не толькі беларускай суполкі, а і на карысць Беларусі ўвогуле. Да прыкладу, калі адбываецца нейкае мерапрыемства, дзе ўдзельнічае суполка, гэта падтрымка толькі суполкі, імітацыя Беларусі ў замежжы, скажам так. Кніга ці аўдыёзапіс адрасаваныя беларусам ва ўсім свеце".

Цяпер Віталь Воранаў жыве ў Чэхіі, дзе навучаецца ва Універсітэце імя Масарыка ў Брне, аднак адлегласць ніяк не перашкоджае яму кіраваць выдавецтвам "Белы крумкач" у Познані. Акрамя вышэйзгаданага "Віня-Пыха", у выдавецтве ўжо выйшлі дэбютная кніга ўраджэнца Гарадзеншчыны, мастака і паэта Уладзіміра Блюндіка пад назвай "Вяртанне", а таксама "Нівечны каляндар" з тэкстамі аўтарства Вітала Воранава і выцінанкамі мастака Марка Максімовіча.

Самым паспяховым выданнем стаў "Віня-Пых", аднак і іншыя кнігі, па словах Вітала, таксама добра прадаюцца. Адзіная проблема, з якой сутыкаецца выдавецтва, - гэта распаусюд кніг у Беларусі. "Бяда ў тым, што ў самой Беларусі не адлажана сістэма распаўсюду, - гаворыць спадар Воранаў. - Асабліва гэта тычыцца рэгіёну. Мне як выдаўцу трэба месяц, каб аб ездзіць абласныя гарады і дамовіцы пра распаўсюд кніг. Трэба адлажваць працэс. Беларусам трэба нейкая кантора, з якой можна было б дамовіца пра распаўсюд, здаць туды ўвесе наклад, каб гэтая кантора самастойна пашырала кнігі і вырашала ўсе фармальнасці".

Нягледзячы на пэўную цяжкасці, выдавецтва не збіраецца спыняцца на дасягнутым. У планах - новыя мастацкія праекты і перакладная літаратура. Найбліжэйшым часам выйдзе ў свет кніга пра дзейнасць Францыска Скарыны ў Познані. Выданне складзенае на аснове дакументаў, знайдзеных у архівах горада. Таксама цяпер праца вядзеца над другой часткай кнігі пра Віня-Пыха, якая ў перакладзе будзе называцца "Пыхаў закуток". Аднак дату выходу кнігі Віталь Воранаў пакуль не называе: "Пераклад ужо зроблены,

але пакуль цяжка назваць даты. Цяпер вядуцца перамовы з уладальнікамі аўтарскіх правоў на кнігу, вырашаюцца пытанні падрыхтоўкі да выдання. Таксама ў дадзены момант ідзе праца над аўдыёдыскам першай і другой частак гісторыі пра Віня-Пыха".

У беларускай справе Віталю дапамагаюць Уладзімір Блюндік і Марк Максімовіч. Яны займаюцца афармленнем і дызайном кніг. Да таго ж, апошні каардынует Дні беларускай культуры ў Познані. "Фактычна суполка трymаеца на трох кітах", - гаворыць Віталь Воранаў пра сённяшнюю сітуацыю ў Беларускім культурна-асветніцкім цэнтры ў Познані. "Эміграцыя - заўжды адпостраванне сітуацыі, якая пануе ў краіне, - лічыць Віталь. - У ваенны час была моцная хвала эміграцыі. Суполкі былі моцна кансалідаванымі. Цяпер змяніліся працэсы камунікацыі, спосабы кантактавання. У суполках няма кансалідаванасці. Ёсьць людзі, якія не вedaюць беларускай мовы, людзі з несумешчальнымі палітычнымі поглядамі. Беларуская справа, як і ў Беларусі, хвалюе менишыню. Калі зменіцца сітуацыя ў Беларусі, то адпостраванне стане іншым".

А пакуль тое, можна пачытаць пра прыгоды Віня-Пыха, натхніца на актыўныя дзеянні дзеля зменаў ці прости набрацца пазітыву.

Таццяна Печанко,
праз-сакратар
МГА "ЗБС "Бацькаўшчына"

600-ГОДЗЕ ГРУНВАЛЬДСКАЙ БІТВЫ І ЮБІЛЕЙ ЛАРЫСЫ ГЕНІЮШ АДЗНАЧЫЛІ Ў СЕВАСТОПОЛАІ

Круглы стол з удзелам грамадскіх арганізацый адбыўся 15 ліпеня ў сядзібе Севастопальскага таварыства беларусаў імя Максіма Багдановіча "Пагоня".

Падчас мерапрыемства ад ваенна-гістарычнага таварыства Чарнаморскага флоту РФ выступіў Веніямін Дэмітрыеў, з беларускага боку - Валеры Барташ, старшыня "Пагоні", з татарскага - Ільмар Аблаеў. Падчас выступаў прагучалі слова пра гістарычную значнасць бітвы, праводзіліся паралелі з падзеямі наступных стагоддзяў. Валеры Барташ звярнуў увагу на важкі ўнёсак беларускіх воінаў ВКЛ у дасягненне перамогі. Таксама ён распавёў пра гісторыю стварэння карціны "Грунвальд" польскім мастаком Янам Матэйкам, пра адпостраванне гэтай падзеі ў творчасці беларускіх мастакоў, у прыватнасці Міхайлы Басалыгі. З цікаўсцю была ўспрынятая інфармацыя пра святкаванне гэтай славнай гадавіны ў Беларусі і сумежных дзяржавах.

Пікет памяці ў гонар 100-гадовага юбілею з дня нараджэння Ларысы Геніюш адбыўся ў Севастополі 9 жніўня.

Ля самага мора, на Прыморскім бульвары, побач з помнікам затопленым караблем, дзе заўсёды шматлюдна, луналі з бел-чырвона-белая сцягі, якія сімвалізавалі ўдзел у акцыі трох арганізацый: Згуртавання беларусаў свету "Бацькаўшчына", ТБМ імя Францыска Скарыны, Севастопальскага таварыства беларусаў імя Максіма Багдановіча "Пагоня".

Архімандрит БАПЦ Серафім праўёў паніхіду. Намесніца старшыні таварыства "Пагоня" Ганна Малахоўская-Васюніна распавяляла пра жыццё пээткі, быў прадэманстраваны зборнік яе вершаў "Ад родных ніў". Прагучалі вершы "Наши сцяя" і іншыя.

11 жніўня 2010 г. на гарадскім радыё прагучала беларуская перадача Ганны Малахоўской-Васюнінай, прысвечаная стагоддзю Ларысы Геніюш.

Паводле Валерыя Барташа

БЕЛАРУСКАМУ САДКУ Ў БЕЛАСТОКУ 15 ГАДОУ

Беластоцкі дзіцячы садок з польскай і беларускай мовамі навучання святкуе 15 гадоў свайго існавання. Гэта адзіная на Паддяшышы і, магчыма, ва ўсёй Польшчы такога кшталту выхаваўчая пляшоўка.

Ініцыятыва яе стварэння ўзнікла сярод бацькоў з асяроддзя беларускай інтэлігенцыі на Беласточыне і наслідом цалкам прыватны харектар. Як расказвае Барбара Пякарская з Беластока, проста сабралася некалькі сем'яў, якія вырашылі даць сваім дзецям магчымасць вывучаць родную мову і культуру як мага раней.

Настаўнікай для садка знайшли самі бацькі-заснавальнікі. Яны арганізавалі конкурс. Сярод 10 асобаў, якія выказалі

засікаўленасць гэтай працай, былі выбраныя чатыры асобы, трэй з якіх працуяць у садку па сённяшні дзень.

Групы з беларускай мовай навучання стартавалі 1 верасня 1995 года. Тады ўдалося сабраць амаль 40 дзяцей. Такім чынам, "беларускі садок" у Беластоку дзейнічае ўжо 15 гадоў.

Пра тое, як вядзенца праца ў садку сёння, распавядае дырэктарка Люція Німяровіч: "85 дзетак ходзяць у дзве гэтак званыя беларускія групы. Гэта перш за ўсё дзеці прадстаўнікоў мясцовай беларускай нацыянальнай меншасці. Заняткі вядуцца на польскай і беларускай мовах. Па-польску мы вучым, напрыклад, літарам і лічбам. У сваю чаргу, песні, вершы, гульні праходзяць

на беларускай мове. Штодзень мы таксама гаворым па-беларуску. Усе нашыя настаўніцы ведаюць беларускую мову. Зацікаўленне ёсьць вялікае, бо, напрыклад, сёлета мы не змаглі прыніць усіх ахвотных дзяцей".

Паводле polskieradio.pl

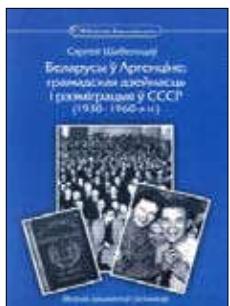
ЛІСТЫ Ў РЭДАКЦЫЮ

У рэдакцыю бюлётэня "Беларусы ў свеце" прыйшоў ліст ад старшыні Севастопальскага таварыства беларусаў імя Максіма Багдановіча "Пагоні" Валерыя Барташа з просьбай апублікаваць на старонках бюлётэння артыкул пра жыццё шлях Ганны Станіславаўны Малахоўскай-Васюнінай, намесніцы старшыні Севастопальскага "Пагоні", і павінішаваць яе з юбілем, які Ганна Станіславаўна адзначыла 15 ліпеня. З задавальненнем выконваєм просьбу і дапушаем да вінішавання.

У АРГЕНЦІНЕ АДБЫЛАСЯ ПРЭЗЕНТАЦЫЯ КНІГІ "БЕЛАРУСЫ Ў АРГЕНЦІНЕ: ГРАМАДСКАЯ ДЗЕЙНАСЦЬ І РЭІМІГРАЦЫЯ Ў СССР (1930-1960-я гг.)"

На базе клуба беларускіх эмігрантаў "Бялінскі" адбылася сустэреч і прэзентацыя кнігі кандыдата гісторычных навук, даследчыка беларускай дыяспары Сяргея Шабельца "Беларусы ў Аргенціне: грамадская дзейнасць і рэіміграцыя ў СССР (1930-1960-я гг.)". Нагадаем, гэтае даследаванне выйшла на пачатку года ў серыі "Бібліятэка Бацькаўшчыны".

Перад прысутнымі на мерапрыемстве этнічнымі беларусамі выступіў аўтар кнігі, які прыбыў у Аргенціну для правядзення далейшых даследаванняў беларускай дыяспары, а таксама прадстаўнік пасольства.

Пры падтрымцы пасольства Беларусі ў Аргенціне адбыліся персанальныя сустэречы беларускіх эмігрантаў і аргенцінскіх даследчыкаў і гісторыкаў славянскай дыяспары ў Аргенціне з Сяргеем Шабельцавым.

Таксама беларускі даследчык наведаў клубы беларускай і славянскай дыяспары "Горкі", "Астроўскі", "Усход", "Дніпро" (правінцыі Місёнэс і Чака).

Асобнае ўрачыстасце мерапрыемства, прысвечанае прэзентацыі кнігі, адбылося ў Цэнтры беларускай культуры імя Кастуся Каліноўскага ў г. Лаваёл (правінцыя Буэнас-Айрэс).

Паводле argentina.belembassy.org

ВІНІШАВАННІ

ВІНІШАВАННIE СЯБРАЎ ВЯЛІКАЙ РАДЫ

Маём гонар павіншаваць з днём нараджэння сябраў Вялікай Рады Згуртавання беларусаў свету "Бацькаўшчына", якія нарадзіліся ў верасні: **Ніл Гілевіч, Аляксандр Пашкевіч** (Беларусь), **Вольга Стужынская** (Бельгія), **Вячка Целеш** (Латвія), **Аляксей Каўка** (Расія). Жадаем вам выдатнага здароўя, бадзёрасці, аптымізму, натхнёной працы, поспехаў ва ўсіх спраўах.

16 верасня юбілей адзначае сябра Вялікай Рады МГА "ЗБС "Бацькаўшчына" **Георгі Казак** (Расія). Віншаем шаноўнага спадара Георгія са святам і зычым здароўем, шчасця, дабрабыту, плёну ў працы.

Управа МГА "ЗБС "Бацькаўшчына"

на беларускай мове. Штодзень мы таксама гаворым па-беларуску. Усе нашыя настаўніцы ведаюць беларускую мову. Зацікаўленне ёсьць вялікае, бо, напрыклад, сёлета мы не змаглі прыніць усіх ахвотных дзяцей".

Паводле polskieradio.pl

ГОЛАС БЕЛАРУСІ Ў СЕВАСТОПАЛІ

15 ліпеня 1935 года ў горадзе Барысаў Мінскай вобласці нарадзілася Ганна Станіславаўна Малахоўская-Васюніна, цяпер намеснік старшыні Севастопальскага таварыства беларусаў імя Максіма Багдановіча "Пагоні". З моманту арганізацыі першага беларускага таварыства ў Севастопалі яна вядзе беларускія перадачы на мясцовым севастопальскім радыё. Варта адзначыць культуру падачы матэрыялу, добрую беларускую мову і патрыятызм.

Лёс Ганны Станіславаўны быў нялёткім. У 1938 годзе быў арыштаваны і расстралены яе бацька Станіслаў Францавіч Малахоўскі, які паходзіў з беларускай шляхты, але сам быў калгаснікам. Праз два гады памерла маці, Кацярына Іванаўна, сіротамі засталіся трох маленъекія дачкі ад 2 да 4 гадоў. Ганна Станіславаўна выхоўвалася ў Барысаўскім дзіцячым доме. Затым скончыла педагогічны тэхнікум, працеваўала ў школе, выйшла замуж за марака кітабойнай флатылі і пераехала ў горад Калінінград. 20 гадоў працаўала ў экспкурсійным сімферопальскім бюро экспкурсаводам. Выгадавала і выхавала дзвюх дачок. У яе 6 унukaў і 3 праўнукі.

У сваёй грамадской дзейнасці ў імя беларускай нацыянальнай ідэі яна выявіла прынцыпавасць і вернасць. Ганна Станіславаўна заўжды бескарысліва і самааддана рабіла сваю справу. Калі б не такія людзі, як яна, то заглухла б беларуская ніва жыцця. Гонар ёй і слава.

Севастопальскае таварыства беларусаў імя Максіма Багдановіча "Пагоні" шчыра віншуе Ганну Станіславаўну з юбілем і выказвае ёй удзячнасць за шматгадовую працу на карысць роднай Беларусі.

Выйшла кніга беларускага і польскага гісторыка Яўгена Мірановіча "Беларусы ў Польшчы (1918-1949)".

У аснову чарговай кнігі беларускага гісторыка з Беласточчыны Яўгена Мірановіча "Беларусы ў Польшчы

Яўген Мірановіч нар. 2 верасня 1955 г. на Беласточчыне (Польшча). Беларускі і польскі гісторык. Загадчык кафедры беларускай культуры Беластоцкага ўніверсітэта, аўтар шэрагу кніг, навуковых і публіцыстычных артыкулаў. Рэдактар часопіса "Białoruskie Zeszyty Historyczne".

"АБ'ЯДНОЎВАЕ НАС ТОЛЬКІ ПАДАБЕНСТВА ЛЁСУ"

(1918-1949)", выдадзенай у Вільні ў 2010 годзе, легла доктарская праца аўтара, напісаная пры канцы 80-х гадоў XX ст. паводле архіўных матэрыяляў і ўспамінаў беластоцкіх беларусаў. У скарочаным варыянце гэтую працу ў 1993 г. вялікім накладам надрукавалі ў Польшчы. Вынік - палякі зведалі немалы культуралагічны шок. На той момант, як піша аўтар, пра Беларусь у Польшчы ведалі няшмат, а беларусаў Беласточчыны большасць палякаў лічыла "рэліктам колішняга царскага панавання". Такім чынам, кніга Яўгена Мірановіча стала першай крыніцай, якая адказвала на "асноўныя пытанні пра беларусаў".

Кніга "Беларусы ў Польшчы (1918-1949)" дапоўненая недаступнымі за саветамі дакументамі і архіўнымі матэрыяламі. Другая яе частка прысвечаная беларускаму традыцыйнаму грамадству ў паваеннай Польшчы ў апошні перыяд яго існавання.

У слове да чытача аўтар піша, што на працягу апошніх гадоў неаднойчы наведваў сучасную Беларусь. Назіраючы за жыццём сучасных беларусаў, паруноўваючы яго з

жыццём беластоцкіх беларусаў, Я. Мірановіч прыйшоў да такой высьновы: "Я перакананы, што калі б я такую самую кніжку пісаў, напрыклад, пра беларусаў Гарадзеншчыны, то ў выніку атрымаўся б вельмі падобны вобраз грамадства, якое жыло ва ўмовах савецкай дзяржавы. Грамадскія працэсы і тут, і там праходзілі прыблізна ў той самы час, у аднолькавай паслядоўнасці і выклікалі аднолькавыя наступствы, адгэтуль і падабенства нашых рэакцый на ўсе праявы штодзённага жыцця. Сёння беларусаў Беласточчыны і Рэспублікі Беларусь не аб'ядноўваюць ні мова, ні нацыянальная культура, якія вядомыя ў Польшчы толькі нешматлікім прадстаўнікамі грамадской эліты. Аб'ядноўвае нас толькі падабенства лёсу".

Яўген Мірановіч. Беларусы ў Польшчы (1918-1949). Вільня: Інстытут беларусістыкі; Беласток: Беларускае гістарычнае таварыства, 2010. - 191 с.

Інфармацыйны цэнтр
МГА "ЗБС "Бацькаўшчына"

НАВІНЫ

У МАРШЫ ПАНЯВОЛЕНЫХ НАРОДАЎ У НЬЮ-ЁРКУ БОЛЬШ ЗА ЎСЁ БЕЛАРУСКИХ СЦЯГОЎ

Шэраг акцый пратэсту супраць сучасных таталітарных і камуністычных рэжымаў распачаўся 18 ліпеня ў Нью-Ёрку. У мерапрыемстве ўдзельнічае беларуская дыяспара.

Тыдзень паняволеных народаў адкрыўся імшой у касцёле Св. Патрыка. Пасля набажэнства калона ўдзельнікаў маршу з разгорнутымі сцягамі, прапагандамі і транспарантамі рушыла ў Цэнтральны парк.

"Пасля пяцідзесяці з гакамі гадоў марш ужо не так прыцягвае ўвагу амерыканцаў. Для іх пасля сканчэння камуністычных рэжымаў гэта стала менш актуальным, - лічыць старшыня нью-ёркскага аддзелу Беларуска-амерыканскага задзіночання Віталь Зайка. - Але мы ўвеселімся прыцягнуць увагу амерыканскага грамадства да беларускіх проблем. І цяпер, як бачна, нашыя сцягі дамінуюць".

Паводле "Еўрападыё"

У ЗША ВЫЙШАЎ ПЕРАКЛАД "МЁРТВЫМ НЕ БАЛІЦЬ" БЫКАВА

У ЗША панаўглійску выдадзеная аповесць Васіля Быкава "Мёртвым не баліць".

Нью-ёркскай газеты "Беларус". І самае галоўнае, [гэта аповесць] - смелая ў падтэксле крытыка неасталінізму, той сістэмы, што існавала тады ў Савецкім Саюзе".

Джозэф Мозур (нар. у 1949 г.) - унук эмігрантаў з Літвы, якія прыехалі ў ЗША яшчэ да Першай сусветнай вайны. Быкавым зацікаўіўся, калі прачытаў "Мёртвым не баліць" у часопісе "Новый мир" у 1981. Тады ён вучыўся на летніх курсах у Маскоўскім дзяржуніверсітэце ў якасці аспіранта. З 1983 і да цяперашняга часу Мозур працуе ва ўніверсітэтах Новага Арлеана, Паўночнай Караліны і Алабамы. Выкладае славістыку, русскую мову і нацыянальныя літаратуры, што ствараліся ў савецкіх рэспубліках.

Vasil' Bykau. The Dead Feel No Pain. Novel. New York: The Edwin Mellen Press, 2010. 365 p.

"Наша Ніва"

Беларусы ў свеце

№07-08 (102), ліпень-жнівень 2010

Інфармацыйны бюлетэнь
МГА "ЗБС "Бацькаўшчына".
Распаўсюджваецца на правах
унутранай дакументацыі.

Меркаванні аўтараў могуць не супадаць з думкамі рэдакцыі.

Падрыхтоўка матэрыяляў і вёрстка - Т. Печанко
Адказныя за нумар -
Н. Шыдлоўская, А. Макоўская
Наклад 250 асобнікаў

Адрас рэдакцыі:

вул. Рэвалюцыйная, 15, г. Мінск 220030,
Рэспубліка Беларусь
www.zbsb.org
zbsb@tut.by

тэл./факс (+375 17) 200-70-27